

Promatranje je spoznajna funkcija koja se odnosi na kognitivnu sferu ličnosti. Promatranje možemo definisati kao plansko, organizovano i rukovođeno percipiranje tj. opažanje. Opažanje je isto spoznajna funkcija koja se zasniva na čulnim podacima. Razlika između promatranja i opažanja je u tome što mi opažamo što god hoćemo, bez ikakve namjere ili cilja a promatramo samo ono što hoćemo polazeći od cilja i sa namjerom. Tako, n i primjer, tašnu koju nosi naša kolegica mi možemo opažati bez neke namjere. Ali, ako spozna emo boju, oblik ili veličinu njene tašne ondaje to promatranje. Prema tome opažanje nije promatranje, a svako promatranje je i opažanje.

U procesu promatranja mi našim osjetnim organima zahvatamo osjetne kvalitete predmeta ili pojava. Tako ma primjer, osjetnim organom vida zahvatamo osjetne kvalitete boje, oblika, veličine, množire itd. Osjetnim organom sluha zahvatamo osjetne kvalitete tonova, šumova, glasova i td. To dalje znači da u procesu promatranja mi, našim osjetnim organima, akumuliramo u svoju svijest osjetne podatke koji nam služe kao materijalna sirovina za misaono prerađivanje. Pomislimo na trenutak da idemo ilicom i vidimo bljesak munje i čujemo zvuk groma. Ovdje je odlučujući proces opažanja koji nam pc maže u spoznavanju. Ti osjetni podaci nam služe kao osnova za mišljenje tj. za otkrivanje uzročno-posljedičnih veza. U našem primjeru to znači da putem bljeska munje i zvuka groma, kao osjetnih podataka, mi spoznajemo da će padati kiša.

S obzirom na značaj koji promatranje ima u pedagoškom aktu, mi ga moramo obrazovati tj. razvijati. Samim tim zaključujemo da ne postoji opšta obdarenost za promatranje. Činjenica je da neko n ože imati izuzetnu sposobnost promatranja u jednoj oblasti (npr. u muzičkoj kulturi) a u drugoj može sisvim podbaciti (npr. u likovnoj kulturi).

Sposobnost promatranja razvijamo pravilnim pedagoškim vođenjem odgajanika ,te vježbanjem i usmjeravanjem. Vježbanje promatranja je više intelektualne nego Čulne prirode. To je vježbanje u primjećivanju, u sticanju znanja i navika na šta treba obratiti pažnju da bi se nešto primijedlo, u procjenjivanju, upoređivanju, donošenju suda o onome Što se opaža itd.

Vrlo je važno i za pedagoški akt je od velikog značaja dosta rano početi sa vježbanjem i usmjeravanjem odgajanika. Funkcije koje su u velikoj mjeri sposobne za vježbanje su funkcije osjeta. koje u)rocesu promatranja igraju veliku ulogu. Stoga je potrebno još u porodici i predškolskim ustano^ am, u okviru odgovarajućih dječijih igara; povećavati sposobnost opažanja . Vremenom će se ta nevoljr a radnja opažanja nametnuti svijesti djeteta kao voljna radnja promatranja (čim dijete počne da postavlja pitanja: staje to?) U tom trenutku nastupa suđenje, zaključivanje, ..., mišljenje. Iz ovoga proizih. zi da nema promatranja bez misljenja, ni mišljenja bez promatranja.

OBRAZOVANJE RAZUMA

Svi ste se do sada, u svakodnevnom životu, često koristili terminom razum, um ili intelekt . Svjedoci ste različitih situacija u kojima se za neku osobu kazalo daje nerazumna ili kako to naš nar^d kaže da nema pameti. Naš pokušaj da objasnimo taj razum započecemo sa nekoliko pitanja.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com